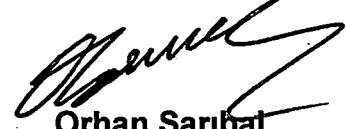

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **10.02.2025**

Orhan Sarıbal
Bursa Milletvekili

Türkiye’de tarım ve hayvancılık politikalarındaki yanlış uygulamalar, yerli üreticiyi giderek zor bir duruma sokmaktadır. Son iki yılda Türkiye’nin toplam hayvan varlığı 4,4 milyon baş azalmış, üreticiler ekonomik baskılar nedeniyle 1 milyondan fazla ineğini kesime göndermek zorunda kalmıştır. Son 15 yılda yaklaşık 12 milyar dolarlık canlı hayvan ve karkas et ithalatı yapılmış, 2024 yılının Ocak-Kasım döneminde yalnızca 372 bin baş canlı hayvan ve 75 bin ton kırmızı et ithalatı için 1 milyar 133 milyon dolar harcanmıştır. Bunun yanında, hayvancılığın en büyük gider kalemi olan yem üretiminde ithalat devam etmekte, üreticiler sattıkları süt ile yem dahi alamayacak duruma düşmektedir.

26 Şubat 2024 tarihinde Bakanlığınız tarafından açıklanan 2024-2028 Hayvancılık Yol Haritası kapsamında, üç yıl içinde hayvancılıkta Türkiye’nin kendi kendine yeteceği ve ithalatın sona ereceği belirtilmiştir. Son olarak 30 Ocak’ta 4. Tarım Şurası’nın açılışında da hayvancılık yol haritası hatırlatılarak amacın ithalatın bitirilmesi, üreticilerin uygun maliyetle üretim materyallerine sahip olması ve tüketicilerin de uygun fiyatla bu ürünlere ulaşması olduğu açıklanmıştır. Ancak bu süreçte ithalat devam etmektedir. Et ve Süt Kurumu TİGEM işletmelerinde hazır bulunan canlı kasaplık hayvanların yanı sıra, Ramazan ayının başına kadar yaklaşık 40.000 canlı hayvan tedariki yapılacağını duyurmuştur. Bununla birlikte 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe giren düzenlemeyle, damızlık sığır ithalatında “Hastalıktan Ari Sağlık Sertifikası” zorunluluğu getirilmiş ve bu sertifikaya sahip olmayan işletmelerin ithalat yapamayacağı belirtilmiştir.

Bu çerçevede;

1. Bakanlık sistemine kayıtlı kaç adet hayvancılık işletmesi bulunmaktadır, bu işletmelerde bulunan hayvan sayısı kaçtır?
2. Türkiye genelinde hastalıktan ari işletme belgesine sahip ari işletme sayısı nedir?
3. 2024 yılı içerisinde ülke genelinde kaç yeni ari hayvancılık işletmesi faaliyete başlamıştır?
4. Ülkemizde hayvan varlığı son bir yılda ne kadar artmıştır? Özellikle büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayılarındaki değişim nedir?

5. 2024 yılında buzağı desteğinden faydalanan işletme sayısı kaçtır, bir önceki yıla göre ne kadar artmıştır?
6. Küçük aile işletmelerinin sübvansiyonlu kredilerden kaç işletme yararlanmıştır? Özellikle, 10 baş hayvanla sınırlı olan desteklerin 2026 yılında sona ereceği belirtilmektedir. Bu kapsamda, Ziraat Bankası'nın bazı gerekçelerle kredi vermediği iddiaları doğru mudur? Doğru ise, bu gerekçeler nelerdir?
7. Türkiye'de hayvan sayısı ile et-süt üretiminin ne kadar artacağı konusunda yapılan bir çalışma var mıdır?
8. Fabrika yemi üretiminde kullanılan hammadde ithalatı için her yıl milyarlarca dolar harcanırken, yemde ithalat bağımlılığını azaltmaya yönelik herhangi bir strateji veya çalışma yapılmakta mıdır?